

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.036/2025/9.

Felperes: Felperes

(cím1)

Felperes képviselője: meghatalmazott1

(cím4)

Alperes: Alperes

(cím8)

Alperes jogi képviselője: Szabó és Szomor Ügyvédi Iroda

(képviselő: dr. Szabó Sándor ügyvéd;

cím6)

A per tárgya: elmaradt pihenőnapai bérpótlék megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék, ügy sorszáma.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 51.

Felperes csatlakozó fellebbezés, 3.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illetékbevételei számla” megnevezésű 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 264.021 (kettőszázhatvannégyezer-huszonegy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát is.

A 13.229 (tizenháromezer-kettőszázhuszonkilenc) forint csatlakozó fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint a peres felek között munkaviszony állt fenn, a felperes mozdonyvezető munkakört tölt be, munkavégzésének helye Helyiség telephely. Az alperes 2018. január 1-től hatályos kollektív szerződése (a továbbiakban: KSZ) 26. § 1. ja) alpontja és 10. számú melléklet 2. §-a értelmében vezényelt vontatási utazói munkarendben foglalkoztatott munkavállalónak minősült. Az alperes tevékenysége megszakítás nélküli volt, ezért az alperes a felperest egyhavi munkaidő-keretben foglalkoztatta. A felperes munkaideje egyenlőtlenül került beosztásra.

[2] A felperes által teljesítendő munkaidő az egy havi munkaidő-keretben 176 óra volt. Az alperes mind a munkaidőt, mind a pihenőidőt órában tartotta nyilván akként, hogy a különböző távolléteket (szabadság, érdekképviselési tevékenység miatti munkaidőkedvezmény, keresőképtelenség, ...) 24 órás időtartammal számolva konkrét időpárban rögzítette, így 8-16, illetve 7-15 óráig terjedően.

[3] Az alperes 2018. január 1-jétől hatályos Kollektív Szerződése (a továbbiakban: KSZ) 26. § (1) j) pontja alapján vezényelt vontatási utazói munkarendben foglalkoztatta felperest. A felperest a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 68/A. § (4) bekezdése és a 68/B. § (1) bekezdése alapján 24 órás időszakonként megszakítás nélkül legalább 12 óra lakóhelyi pihenőidő illeti meg minden beosztás szerinti napi munkavégzést követően. A felperes heti pihenőideje minimum 42 óra, a havi munkaidőkeretre tekintettel egy alkalommal szombat 0 órától hétfő 6 óráig, összesen 54 óra heti pihenőidő illeti meg, és az adott munkaidő keretben átlagosan 48 órás heti pihenőidőt biztosított az alperes a felperes részére. Az alperes KSZ 41. § 1) pontja, valamint a 2017.

december 1-től hatályos KSZ 10. számú melléklet 10-11. §-ai határozzák meg rendkívüli munkavégzés esetén a bérpótlék mértékét.

[4] A felperes besorolási bére 2018. áprilistól júliusig 327.000 forint, 2018. augusztustól 2019. februárig 335.500 forint, 2019. januártól júliusig 352.300 forint, 2019. augusztustól 2020. februárig 362.300 forint, 2020. januártól decemberig 400.000 forint, 2021. januártól a peresített időszakig 420.000 forint volt. A felperes munkáját mindig a beosztásnak megfelelően, a tényvezérlés szerinti időben végezte, a ténylegesen teljesített munkavégzés nem esett egybe a kijelölt heti pihenőidő tartamával. Az alperes a felperest a napi és a heti munkaidő, valamint rendkívüli munkavégzés KSZ-ben meghatározott mértékét meghaladó időszakra nem osztotta be munkavégzésre, a munkavégzés ellenértékét megfizette.

[5] Az alperes a napi pihenőidőt megelőző utazási normaidőt és a heti pihenőidőt biztosította a felperes részére, azonban a heti pihenőidőt közvetlenül megelőző napi pihenőidőt nem minden esetben biztosította 2018. április 1. és 2021. március 31. közötti időszakban.

[6] A felperes kereseti kérelmet terjesztett elő 2021. május 6-án, a pontosított, módosított kereseti kérelmében elmaradt pihenőnapi bérpótlék jogcímén 3.630.980 forint megfizetését kérte, 2019. október 1-jétől középátlagosan számított késedelmi kamattal együtt, valamint perköltség megfizetésére is kötelezni kérte az alperest. A kereseti kérelmének jogalapjaként megjelölte az alperesi KSZ 30. § 1) pontját, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 104. § (1) bekezdését, a 105. § (1) bekezdését, 106. § (1)-(3) bekezdését, a munkaidő szervezés egyes szempontjairól az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 4-i 2003/88/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 3. és 5. cikkét, továbbá az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdését, a Vtv. 68/A. § (4) bekezdését és 68/B. § (1) bekezdését, valamint az Alkotmánybíróság 12/2020. (VI.22.) AB határozatát (a továbbiakban: ABH), hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-477/221. számú előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletre is. Az alperes jogsértése jogkövetkezményeként az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja szerinti rendkívüli munkavégzés pótlékának megfizetését kérte.

[7] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mind a jogalap, mind az összecszerűség vonatkozásában. A jogalap vonatkozásában előadta, hogy tevékenysége az Mt. 90. §-a szerinti megszakítás nélküli tevékenység, a felperes munkaidejét munkaidőkeretben, egyenlőtlenül osztotta be az Mt. 97. §-a szerint, alkalmazta a Vtv. 68/B. § (1) bekezdését, valamint a KSZ 26., 46. és 47. §-ait, 10. számú mellékletének rendelkezését, és a KSZ Budapesti TSZVI KSZ Helyi Függelékének 19. és 20. §-át, és annak 6. számú mellékletét. Kifogásolta, hogy felperes keresetében nem jelölte meg, hogy pihenőidejének beosztása során az alperes milyen munkaviszonyra vonatkozó szabályt sértett. Hivatkozott arra, hogy a Kúria Mfv.II.10.279/2018/13. számú ítélete az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény (Eütev. tv.) számos kérdésben az Mt.-től eltérő, speciális munkajogi tárgyú rendelkezéseket tartalmaz, így az különösen nem tekinthető irányadónak a vasúti dolgozókra.

[8] Alperes kifejtette, hogy a magyar munkajogban évtizedekre visszanyúló, és töretlenül érvényesülő történelmi hagyománya van, hogy a napi pihenőidőt két munkanapi,

illetve két munkavégzés között rendeli biztosítani. A napi pihenőidő magyar fogalmából következően annak kiadása a heti pihenőidőt megelőzően nem értelmezendő, így a magyar szabályozás során a heti pihenőidő mértéke tekintetében a jogalkotói akarat figyelemmel volt az irányelvek (93/104/EK Irányelv és 2003/88/EK Irányelv) 35 órás minimummértékére. A teljes, hétnaponkénti pihenőidőt egy egységes, a magyar munkajogi hagyományokhoz és rendszerhez igazodó, tagállami heti pihenőidő fogalom alá vonta, és nem bontotta meg azt az EU-s irányelvek szerinti két különálló jogcímre.

[9] Alperes az EUB ítélettel összefüggésben hangsúlyozta, hogy az uniós és magyar napi és heti pihenőidő fogalmai, szabályozási logikája alapvetően eltér, nem azonos tartalmúak, az EUB ítéletben az uniós szabályok értelmezésére adott válasz ezért nem fordítható át megfelelő értelmezés és kritika nélkül, csak a formalitást követve, hanem tartalmilag, a célját szem előtt tartva vonatkoztatandó a magyarra. Az Mt. az Irányelv elveit és célját maradéktalanul kielégíti azzal, hogy 11 órás megszakítás nélküli pihenőidőt rögzít. A magyar munkajogi szabályozás szerinti heti pihenőidő mértéke jóval kedvezőbb az uniós 35 órás minimumszabálynál, átlagosan 48 órás egybefüggő, megszakítás nélküli pihenőidő beosztását rendeli. Ez a 48 órás időtartam pedig tartalmazza a 11 órás, uniós napi pihenőidő mértékét is, mivel a magyar heti pihenőnap és pihenőidő szabályozásánál a magyar jogalkotó a mérték tekintetében figyelembe vette az uniós napi pihenőidő 11 órás mértékét is.

[10] Az összecszerűségekre vonatkozóan is kifejtette álláspontját, miszerint a KSZ 26. §-a, a 30. § 1. pontja, a 40. § 1. c) alpontja, a 46. §-a, a 47. §-a, a Budapesti TSZVI KSZ Helyi Függelékének 19. és 20. §-ai, a 6. és a 10. számú mellékletei alapján, hogy a felperest 12 óra mértékű lakóhelyi napi pihenőidő és utazási norma idő illeti meg. Az utazási normaidő azonban csak a napi pihenőidő előtt jár a felperes részére, a heti pihenőidőt követően történő utazásra normaidő nem számolható az Mt. 86.§ (3) bekezdés b) pontja értelmében sem. Az alperes átlagban biztosította a munkaidő-kereten belül a 48 óra heti pihenőidőt, amikor a heti pihenőidőben munkavégzést rendelt el, akkor annak elszámolása megtörtént, az „megváltásra” került.

[11] Vitatta az összecszerűséget arra is figyelemmel, amennyiben a heti pihenőnapot megelőző napi munkavégzést szabadság követi, akkor nem jár napi pihenőidő, továbbá a munkaidőkeretre tekintettel kifizetett rendkívüli munkavégzés ellenérteke – amennyiben az a napi pihenőidő tartamára esik – nem érvényesíthető ismételten, ezért kérte levonásba helyezni.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg a felperes részére bruttó 3.300.262 forintot rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímén, valamint ezen összeg után 2019. október 1-től középido arányosan kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Rendelkezett a perköltségviselésről.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között nem volt vitatott a ténylegesen megvalósult (tényvezénylés szerinti) munkaidőbeosztás, a munkaidő, annak kezdete és vége, továbbá, hogy felperes mely napokon volt szabadságon, és alperes mely heti pihenőidők vonatkozásában milyen időtartamra rendelt el rendkívüli munkavégzést. Alperes

azt vitatta, hogy a heti pihenőidő előtt napi pihenőidőt és a hazautazás időtartamára útidőt biztosítson felperes számára. Ezen jogkérdés megalapozottsága esetére alperes azt is vitatta, hogy ez a kötelezettsége a szabadságot megelőzően, valamint heti pihenőidőben elrendelt rendkívüli munkavégzés esetén fennállna. Vitatott volt továbbá, hogy az alperes által a korábban, munkaidőkereten felüli munkavégzésre figyelemmel kifizetett bérpótlékkal csökkenteni kell-e felperes igényét.

[14] Azösszecszerűség körében a felek egyezően adták elő, amennyiben a bíróság a felperes kereseti kérelmének teljes egészében helyt ad, úgy felperes követelésénekösszecszerűsége 3.630.980 forint; amennyiben az összeget a munkaidőkereten felüli munkavégzés alperesi díjazásával csökkenteni kell, annakösszecszerűsége 3.300.262 forint; amennyiben a munkaidőkereten felüli munkavégzés alperesi díjazásán felül a szabadságot megelőző napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét figyelmen kívül kell hagyni, úgy annak összege 3.285.694 forint; amennyiben a munkaidőkereten felüli munkavégzés alperesi díjazásán felül azon napok vonatkozásában a napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét, amelyet követően heti pihenőidőben alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el, és rendkívüli munkavégzésre járó pótlékot fizetett figyelmen kívül kell hagyni, úgy annak összege 2.921.995 forint; amennyiben a munkaidőkereten felüli munkavégzés alperesi díjazását, a szabadságot megelőző napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét, valamint azon napok vonatkozásában a napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét, amelyet követően heti pihenőidőben alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el, és rendkívüli munkavégzésre járó pótlékot fizetett figyelmen kívül kell hagyni, úgy annak összege 2.907.575 forint.

[15] Felek továbbá egyezően adták elő, ha csak a szabadságot megelőző napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét kell figyelmen kívül hagyni, úgy felperes követelésénekösszecszerűsége 3.616.412 forint; amennyiben csak azon napok vonatkozásában a napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét kell figyelmen kívül hagyni, amelyet követően a heti pihenőidőben alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el, és arra rendkívüli munkavégzésre járó pótlékot fizetett, úgy felperes igénye 3.247.800 forint; amennyiben a szabadságot megelőző napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét, valamint azon napok vonatkozásában a napi pihenőidőben végzett munkavégzés ellenértékét, amelyet követően a heti pihenőidőben alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el, és a rendkívüli munkavégzésre járó pótlékot fizetett kell figyelmen kívül hagyni, úgy felperes igénye 3.233.232 forint erejéig megalapozott.

[16] A bíróság hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-477/21. szám alatt hozott ítéletére, valamint a Kúria hasonló tárgyú perekben hozott hatályon kívül helyező végzései közül az Mfv.II.10.025/2024/6.számú határozatára, amelyben az EUB ítéletével kapcsolatos álláspontját részletesen rögzítette. A Kúria az Mfv.II.10.025/2024/6. számú határozatában kifejtette az Európai Unió Alapjogi Chartája 31. cikk (2) bekezdése, az Irányelv 3. cikk, az 5. cikk és 15. cikk szerinti jogértelmezést, hogy a tagállamok a munkavállalók biztonságának és egészségének védelme szempontjából a munkavállalókra nézve az Irányelvben írtakhoz képest kedvezőbb rendelkezéseket elfogadhatnak. Az Irányelv az Mt.-be átültetésre került. Az Mt. 104. § (1) bekezdése értelmében a napi munka befejezése és a következő napi munkakezdés között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidőt (napi pihenőidőt) kell biztosítani.

[17] Az Mt. 106. § (1) bekezdése szerint pedig a munkavállalót hetenként legalább 48 órát kitevő megszakítás nélküli heti pihenőidő illeti meg. Az Irányelv és az Mt. hivatkozott rendelkezéseit összevetve rögzíthető, hogy a magyar jogalkotó a napi pihenőidő szabályozásánál az Irányelv 3. cikke szerinti minimum követelményt (11 óra) vette át, azonban a heti pihenőidő vonatkozásában a munkavállalók számára kedvezőbb szabályozásként az Irányelv 24 órás minimum követelményéhez képest 48 órát biztosít.

[18] A napi és a heti pihenőidő, annak rendeltetése, kiadása alaptörvényi követelmények mentén történő értelmezésekor az Alkotmánybíróság 12/2020. (VI. 22.) AB határozata kiindulópontként szolgálhat. Az Alkotmánybíróság ebben a határozatában kifejtette, hogy az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése alapvető jogként biztosítja a pihenéshez való jogot, amelyen belül megkülönbözteti a napi és heti pihenőidőt. A Kúria hivatkozott arra, hogy az EUB az Irányelv legfontosabb jellemzőit, a tagállamoknak az átültetésre vonatkozó kötelezettségeit több ügyben is értékelte. Kimondta, hogy az Irányelvben a munkavállalóknak biztosított jogok nem értelmezhetők megszorítóan (C-344/19.; Radio Televisia Slovenia ügyben 2021. március 9-én hozott ítélet 27. pont). Az Irányelv a munkavállalót megillető napi, valamint heti pihenőidőre vonatkozó alapvető jog minimum követelményeit határozza meg (C-588/18. számú Fetico és társai ügyben 2020. június 4-én hozott ítélet [26]-[27] pontok).

[19] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette a Miskolci Törvényszék hasonló tényállású ügyben kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban (C-477/21. sz. ügy) az EUB ítéletét, melynek indokolása szerint a napi és a heti pihenőidő két egymástól eltérő jog, amelyek eltérő célokat követnek. A munkavállaló számára mindkét jog tényleges gyakorlását biztosítani kell, ezért az olyan értelmezés, mely szerint a napi pihenőidő a heti pihenőidő részét képezi, megfosztaná a munkavállalót a napi pihenőidő tényleges igénybevételének lehetőségétől. A napi pihenőidőt tehát – a két jog önálló jellegére figyelemmel – a heti pihenőidőhöz való jogon túlmenően kell biztosítani. Az EUB mindezekre figyelemmel úgy foglalt állást, hogy az Irányelv 3. cikkében előírt napi pihenőidő nem képezi az Irányelv 5. cikke szerinti heti pihenőidő részét, hanem ahhoz hozzáadódik.

[20] A Kúria a C-477/21. sz. ügyben hozott ítélet alapján az Mfv.II.10.025/2024/6. számú határozatában megállapította, hogy a heti pihenőidő csak akkor kezdődhet el, amikor a munkavállaló már részesült napi pihenőidőben, Figyelemmel arra, hogy alperes a heti pihenőidő előtt a napi pihenőidőt nem biztosította, így a be nem osztott napi pihenőidő tartamára eső munkavégzés rendkívüli munkaidőben végzett munkának minősül, amelyre az Mt. 143. § szerinti bérpótlék jár.

[21] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben a munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőidőben az alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el, a heti pihenőidő ezen jellege nem változik, azt az időtartamot továbbra is heti pihenőidőként kell figyelembe venni. A bíróság osztotta felperes azon érvelését, hogy a heti pihenőidőben történt munkavégzés ellenértékének megfizetése nem érinti azt a körülményt, hogy a munkavégzést követően, a heti pihenőidő előtti időszakra a napi pihenőidőt biztosítani kellett volna. Az a körülmény, hogy alperes utólag heti pihenőidőben rendkívüli munkavégzést rendelt el, nem teszi jogszerűvé az egyébként jogellenes munkaidőbeosztást.

[22] A bíróság vizsgálta azt is, hogy jogosult-e felperes bérpótléokra abban az esetben, ha alperes a szabadságot megelőzően nem biztosította részére a napi pihenőidőt. Alperes e körben hivatkozott az elévülésre, mert eredeti kereseti kérelmében a szabadságot megelőző munkavégzések tekintetében pótléki igénye nem volt. A bíróság az elévülés körben megállapította, hogy felperes eredeti kereseti kérelméhez csatolt táblázatos kimutatásából egyértelműen megállapítható volt, hogy azon szabadságos napokra, amelyekre módosított kereseti kérelmét is fenntartotta (2019. május 17., 2019. július 1., 2020. április 16., 2020. december 24.), eredeti kérelmében is hivatkozott.

[23] A bíróság a szabadságot megelőző napi pihenőidővel összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésére, az Alkotmánybíróság 12/2020. (VI.22.) AB határozatára, a 3341/2017. (XII.20.) AB határozatban foglaltakra, az EUB C-477/2021. számú

előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletére. Kitért arra, hogy az Európai Unió Bírósága az uniós napi pihenőidő és az uniós szabadság viszonyát kétségtelenül nem vizsgálta, ugyanakkor azt megállapította, hogy a munkavállalónak közvetlenül a munkaidőt követően kell napi pihenőidőben részesülnie függetlenül attól, hogy ezt a pihenőidőt követi munkaidő vagy nem. A bíróság megállapította, hogy felperest a szabadságos napokat megelőző időszakra számított napi pihenőidő megillette.

Végezetül azt vizsgálta, hogy a felperes által igényelt bérpótlék összegéből le kell-e vonni az alperes által korábban megfizetett munkaidőkereten felüli munkavégzés bérpótlékát, az Mt. 143. § (2) bekezdését a magyar nyelv szabályai szerint értelmezte és alkalmazta, és arra a következtetésre jutott, hogy a „vagy” kötőszó úgy értelmezendő, hogy az Mt. 143. § (2) bekezdés szerinti pótlék ezen három esetben vagylagosan illeti meg a munkavállalót. Az elsőfokú bíróság osztotta az alperes azon érvelését, hogy az Mt. 164. §-ával kapcsolatban felperes által hivatkozott Mfv.II.10.316/2018/10. számú ítélet jelen perben nem alkalmazható figyelemmel arra, hogy jelen perben alperes munkabért nem követelt vissza felperestől. A bíróság a felperes követelésének összegét a munkaidőkereten felüli rendkívüli munkavégzésre tekintettel korábban megfizetett pótlék összegével csökkentette.

[24] Az elsőfokú bíróság a fent részletezettek alapján kötelezte az alperest a rendelkező részben foglaltak szerinti összegben rendkívüli munkavégzés pótléka címén bruttó 3.300.262 forint megfizetésére és rendelkezett a perköltségviselésről.

[25] Az alperes törvényes határidőben fellebbezést nyújtott be, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság a keresetet utasítsa el és kötelezze felperest a perköltség viselésére. Elsődleges kérelmét jogszabálysértésre alapozta. Az alperes másodlagosan kérte, hogy ha a másodfokú bíróság a felperes kereseti kérelmének teljes elutasítását nem tartja megalapozottnak, akkor a marasztalás összegét szállítsa le 2.907.575 forint összegre, helyezze levonásba a szabadságot megelőző pihenőidő összegét és a munkaidő-kereten felül teljesített túlmunka ellenértékét, melyet a perbeli időszakban a felperes részére megfizetett. Az alperes jogi képviselőjének másodfokú eljárásban felmerült munkadíját mérlegeléssel kérte megállapítani a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján.

[26] Az alperes fellebbezése lényege szerint megismételte az elsőfokú eljárás során előadottakat és kitért arra, hogy álláspontja szerint az EUB nem értelmezheti a tagállami jogot. Az elsőfokú bíróság az Európai Unió Bíróságának C-477/21. számú előzetesdöntéshozatali eljárásban hozott ítéletére, a Kúria precedensképes határozatában kifejtettekre (Mfv.II.10.025/2024/6.) hivatkozással állapította meg az alperes által készített munkaidő beosztásra vonatkozóan a jogsértést.

[27] Sérelmezte továbbá, hogy az ítéletből nem állapítható meg, hogy a Kúria precedensképes határozatára utalva az alkalmazott jogszabályokból milyen következtetést vont le a bíróság, az ítéleti megállapításai jogszabályokkal nem alátámasztottak, a megállapított tényeket nem jelölte meg, a bizonyítékokat nem sorolta fel, valamint nem indokolta meg, hogy mely felperesi tényállítást miért találta bizonyítottnak.

[28] Alperes hivatkozott arra is, hogy a hazai bíróságoknak követniük kell ugyan az EUB ítéletét, azonban az kizárólag az uniós jog értelmezése körében köti a magyar bíróságokat. A magyar bíróságok feladata az, hogy a magyar jogszabályokat értelmezze, az irányelv rendelkezéseinek való megfeleltethetőség szempontjából, kiterjesztve az értelmezés tartományát az EUB ítéletében kifejtett, azonban kizárólag az uniós jogra irányadó megállapításokra is.

[29] Az uniós jog értelmezése körében valóban az EUB ítéletét kell irányadónak tekinteni, miszerint a napi pihenőidő kiadása a munkavégzést követően abban az esetben is külön jogcímen kötelező, ha azt nem munkavégzés követi. A magyar jog vonatkozásában azonban ezen automatizmus nem követhető. Ennek értelmezésére a magyar általános és alkotmányos értelmezési elvek az irányadók még abban az esetben is, ha azt kell vizsgálni, hogy a magyar jogszabály megfeleltethető-e az uniós jog azon értelmezésének, amelyet az EUB ítéletében adott.

[30] Fellebbezésében kitért arra is, hogy az Alkotmánybíróság – az uniós jog értelmezési elveivel összhangban – tiltja a contra legem jogértelmezést és jogalkalmazást, különösen akkor, mint jelen esetben is, ha az Mt. a napi és a heti pihenőidő szabályozásánál az adott ügyre kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezést tartalmaz.

[31] A jogalap kérdésköre tehát lényegében arra ad választ, hogy kell-e biztosítani napi pihenőidőt, amennyiben a napi munka befejezését követően a munkavállaló számára újabb munkavégzés nem kerül beosztásra, hanem heti pihenőidejét tölti. Alperes álláspontja szerint a magyar jogszabályokból csak az az értelmezés vonható le, hogy nem kell.

[32] Az Mt. 104. § (1) bekezdésében foglaltakat összevetve az Mt. 87. § (1) bekezdésében foglaltakkal, a nyelvtani értelmezés alapján azt tartotta megállapíthatónak, hogy az Mt. 104. § (1) bekezdése szerinti „következő munkanapi munkakezdés” alatt a következő naptári napon vagy a következő megszakítás nélküli 24 órás egység által meghatározott munkanapon történő munkavégzést kell érteni. Álláspontja szerint ezt az értelmezést támasztja alá a 12/2020. (VI.22.) AB határozat is, mely szerint a napi pihenőidő a két munkavégzés közötti regenerálódást biztosítja.

[33] Az anyagi jogszabályok sérelmét illetően arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében helytelenül értelmezte és alkalmazta az Alaptörvény XVII. cikk [4] bekezdését, az Alaptörvény 28. cikkét, az Mt. 5. § (1) bekezdését, a 104. §-át és 106. §-át, a rendelkezésre álló bizonyítékokból nyilvánvalóan helytelen jogi következtetést vont le, ezért okszerűtlen, és nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésének, a 346. § (5) bekezdésének sem, ezért jogszabálysértő.

[34] Az alperes megjegyezte, hogy a Kúria jelen pert érintően az elsőfokú bíróság számára nem adott iránymutatást, ezért kifogásolta az alperes az anyagi pervezetést az Mt. 104. § (1) bekezdésére utalással a 143. § szerinti lehetséges jogkövetkezmény alkalmazása körében. Álláspontja szerint az anyagi pervezetés nem irányulhat a felperesi keresetben tett tényállítás és az érvényesíteni kívánt jog kötelező módosítására, sérti a Pp. 237. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[35] Az alperes az Alaptörvény 25. cikkének (3) bekezdésére, a 2011 évi CLXI. törvény (Bszi) 24. § (1) bekezdésére hivatkozott, arra, hogy tudomása szerint a jogvita tárgyában jogegységi határozat meghozatalára nem került sor. Előadta, hogy országosan 735 felperes vonatkozásában vannak peres eljárások folyamatban. A Kúria az első- és másodfokú eljárásokban született határozatokban foglalt jogi álláspontoktól eltérő jogi álláspontot foglalt el, az eljárásokban meghozott ítéleteket hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságokat a perfelvételi tárgyalás megismétlésével új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította. Jelen ügyben nincs olyan, a bíróságokra kötelező jogegységi határozat, amely a felperes keresetét alátámasztaná. A Kúria Mfv.II.10.025/2024/6. számon, az Mfv.IV.10.044/2024/6. számon közzétett határozatoktól való eltérést az alperes a fellebbezésben kifejtettek szerint szükségesnek tartja és indítványozza.

[36] Az alperes az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezménnyel kapcsolatban az elévülésre is hivatkozott, utalással az Mt. 286. § (1) bekezdésére. Álláspontja szerint a felperes keresetét oly módon változtatta meg, hogy a szabadságot megelőző munkavégzések tekintetében is pótlék igényt kíván érvényesíteni. A kereset megváltoztatását felperes nem indokolhatja sem az EUB, sem a Kúria döntéseivel, az uniós napi pihenőidő és az uniós szabadság viszonyát ugyanis az EUB nem vizsgálta. Alperes arra is hivatkozott, hogy a szabadságok előtt a napi pihenőidő kiadásának szükségessége körében felperes egyéb jogi érvelést egyáltalán nem adott elő. Felperes e körben követelése tekintetében egyéb jogszabályi hivatkozást sem jelölt meg.

[37] A jogcím tekintetében változatlanul fenntartotta a részletesen kifejtett azon álláspontját, miszerint a felperes által megjelölt jogcímen alperessel szemben követelése alappal nem érvényesíthető. Felperes pontosított keresetében az Mt. 143. §-ára figyelemmel rendkívül munkavégzésért járó bérpótlék címén terjesztette elő követelését, tehát felperes a rendes munkaidőként beosztott és akként is teljesített munkavégzés egy részét napi pihenőidővé, illetve utazási normaidővé minősítette át, illetve rendes, beosztás szerinti munkaidőt rendkívüli munkaidővé minősítette át. Jelen esetben sem többletmunka, sem a beosztástól eltérő időben végzett munka nem merült fel.

[38] Alperes az összecszerűséggel kapcsolatban sérelmezte, hogy felperes a vele kellő időben közölt munkaidő-beosztás szerinti munkaidőben történő munkavégzésre tekintettel tart

igényt a pótlékra a munkaidő-beosztás általa több évvel később indítványozott átértékelésére hivatkozással. Nem áll fenn tehát az a váratlanság, amelynek pótlékkal való kompenzálása a rendelkezés fő célja az Mt. 107. § a) pontjával érintett esetekben.

[39] Hivatkozott arra is, hogy a szabadság előtt ki nem adott napi pihenőidő címén érvényesített kereseti követelés jogalapja körében tett előadás nem alapozza meg a felperes követelését. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a 2025. február 21-én kelt beadványban tett részletes előadást, melyet változatlanul fenntart.

[40] Az alperes álláspontja szerint a felperes módosított keresete tekintetében a számítás módjával kapcsolatban az összecszerűség tekintetében az a számítás fogadható el, amely figyelmen kívül hagyja a szabadságot megelőző napi pihenőidőben végzett munka ellenértékét, valamint azon napok vonatkozásában a napi pihenőidőben végzett munka ellenértékét, amelyet követően a heti pihenőidőben az alperes rendkívüli munkavégzést rendelt el és a rendkívüli munkavégzésre járó pótlékot megfizette. Erre figyelemmel a felperes részére járó összeget 392.687 forinttal kéri csökkenteni, 2.907.575 forintra.

[41] A felperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, a felperest megillető bérpótlék összegének 3.630.980 forintra emelését és a perköltségre vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során a bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogalap és a jogcím tekintetében helyes jogi következtetéseket vont le, viszont a munkaidőkereten felüli munkavégzésért már kifizetett bérpótlék beszámításáról jogellenesen határozott. Elismeri, hogy a keresettel érintett időszakban 330 718,- Ft bérpótlék munkaidőkereten felüli rendkívüli munkavégzés jogcímén kifizetésre került.

[42] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, hogy az alperes fellebbezését minden elemében alaptalannak tartja. Álláspontja szerint az alperes fellebbezését arra az alapvetően téves jogértelmezésre alapította, miszerint az Mt. 104.§ (1) bekezdése csak abban az esetben teszi kötelezővé a napi pihenőidő kiadását, ha a napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között nincs olyan naptári nap, amelyik nem munkanap (pihenőnap, heti pihenőidő vagy szabadság), pedig ilyen szűkítést a jogszabály nem tartalmaz.

[43] Az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 4-i, a munkaidőszervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelvének napi és heti pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseit a magyar jogalkotó az Mt. rendelkezéseibe implementálta, ezért ezen szabályok az Európai Unió Alapjogi Chartája 51. cikk (1) bekezdése értelmében az uniós jog végrehajtásának minősülnek, a perben tehát részben uniós jogot kell alkalmazni.

[44] A jogszabály (objektív) céljának vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy az Mt. 106. §-a az Irányelv 5. cikkében foglalt és az uniós értelemben vett „heti” pihenőidő átültetését szolgálta, míg a perbeli időszakban hatályos Mt. 104. §-ában kívánt megfelelni a magyar jogalkotó az uniós „napi” pihenőidő fogalmának. Alperes érvelésétől eltérően ez az értelmezés felel meg az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott józan ész és gazdaságosság szempontjainak.

[45] Az Irányelv és az Mt. hivatkozott rendelkezéseit összevetve az állapítható meg, hogy a magyar jogalkotó a napi pihenőidő generális szabályozásánál az Irányelv 3. cikke szerinti minimum követelményt vette át – melytől a speciális ágazati jogszabályban tért csak el a mozdonyvezetők vonatkozásában kedvezőbb módon –, míg a heti pihenőidő vonatkozásában a munkavállalók számára kedvezőbb szabályozásként a munkaidőkeret átlagában 48 órát biztosít.

[46] C-477/21. számú ítélet alapjául szolgáló és a Miskolci Törvényszék előtt folyamatban volt alapeljárás lényegi tényazonosság és azonos jogi hivatkozásai miatt a jelen ügyben felmerülő uniós jogi értelmezési kérdésekkel azonos kérdéseket vetett fel. Az EUB ítéletében ezeket a kérdéseket tisztázta, észszerű kétséget kizáróan megválaszolta, ezért az acte éclairé doktrínára is tekintettel az uniós jog értelmezésénél az EUB ítéletében foglaltak jelen perben is irányadóak. Az EUB egyedi, jogértelmezési kérdésekben hozott döntése nemcsak a kérdést előterjesztő bíróságok számára mutat irányt, hanem – az uniós jog egységes értelmezése érdekében, lényegében precedens jelleggel – más, azonos jogértelmezési kérdéssel foglalkozó bíróságok számára is.

[47] Az Mt. fenti rendelkezéseinek nem megfelelő munkaidő-beosztás esetén figyelembe kell venni, hogy a heti pihenőidő csak akkor kezdődhet el, amikor a munkavállaló már részesült napi pihenőidőben és ez nem tekinthető fiktív munkaidő-beosztásnak – figyelemmel a Kúria Mfv.II.10.025/2024/6., Mfv.IV.10.044/2024/6. és Mfv.II.10.055/2024/6. számú határozataiban kifejtettek. A Kúria a hivatkozott határozataiban nemcsak egyszerűen „átvette” az EUB értelmezését, hanem az EUB ítéletében lefektetett, az Irányelv 3. és 5. cikkéhez kapcsolódó minimumkövetelményeket, különösen a jogcím szerinti elkülönítés követelményét maradéktalanul szem előtt tartva azt az értelmet tulajdonította az Mt. 104. és 106. §-ában foglaltaknak, mely egyedülként volt képes biztosítani a magyar szabályozás uniós jognak való konformitását.

[48] Felperes a keresetindítástól kezdődően folyamatosan ugyanarra, a 2018. április 1-től 2021. március 31-ig terjedő időszakra érvényesítette igényét munkaidő-beosztástól eltérő rendkívüli munkavégzés jogcímen. Ez alapján a teljes perrel érintett időszak tekintetében a jogellenesen ki nem adott napi pihenőidőkre eső tényleges munkavégzésekkel összefüggő vagyoni igények vonatkozásában a perindítás az elévülést az Mt. 286. § (4) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:25. § (1) bekezdésének c) pontja alapján megszakította, a számszakilag pontosított, és az eredeti időszakra érvényesített megváltoztatott kereset egyes tételei nem évültek el.

[49] Felperes hivatkozott arra is, hogy a munkaidőkereten felül végzett rendkívüli munkavégzés időtartamára kifizetett bérpótlék elszámolásáról az elsőfokú ítélet jogszabálysértően döntött, amikor a kettős elszámolás tilalmára hivatkozva csökkentette 330 718 forinttal a kereseti kérelem összegét.

[50] A felperes kifejtette, hogy téves az az alperesi érvelés, miszerint kétszeres értékelésre kerülne sor, amennyiben bíróság – a munkaidőkereten felül végzett munkáért kifizetett bérpótlék levonása nélkül – felperes követelését megalapozottnak találná. A Kúria precedensértékű végzéseiből az következik, hogy a szabálytalan munkaidő-beosztás jogkövetkezményeként alperesnek az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja szerinti bérpótlék

fizetési kötelezettsége áll fenn, függetlenül attól, hogy felperes foglalkoztatására munkaidőkeretben került sor és a munkaidő-beosztásban elrendelt túlmunka miatt alperes már fizetett bérpótlékot felperesnek. A munkaidőkereten felüli munkavégzés alapvetően mennyiségi kérdés, így nem bírhat jelentőséggel az, hogy alperes kereten felüli túlmunkáért már fizetett bérpótlékot.

[51] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése nem megalapozott.

[52] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdésének alkalmazásával a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést tárgyaláson bírálta el és megállapította, hogy a Pp. 379. § és 380. §-ában írt feltételek nem álltak fenn, a fellebbezést annak korlátai között a Pp. 370. §, 372. §, 369. § (1) és (3) bekezdés a), c) pontjaiban foglaltak alapján bírálta el.

[53] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felek részére a Pp. 265. §-ban írtaknak megfelelő tájékoztatást adott a bizonyítási érdekről, a bizonyítási indítványokat foganatosította, kellően széles körben folytatta le a bizonyítási eljárást, és a tényállást a Pp. 279. §-ban foglaltaknak megfelelően a bizonyítékok okszerű értékelésével állapította meg.

[54] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Pp. 384. (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása nem merült fel, az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése a Pp. 237. § (4) bekezdésében írtak szerint megfelelő volt, a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú ítélet a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között érdemben felülbírálnak.

[55] Az elsőfokú bíróság a Kúria jelen perbelivel azonos tárgykörben született Mfv.V.10.046/2024/5., Mfv.V.10.051/2024/5. és Mfv.V.10.054/2024/5. számú precedensképes határozataiban foglaltakra figyelemmel gyakorolt anyagi pervezetést, és a felperes anyagi pervezetésnek megfelelően módosított kereseti kérelmét bírálta el.

[56] Az alperes fellebbezése kapcsán a másodfokú bíróság kitér arra, hogy a Kúria fentiekben hivatkozott precedensképes határozataiban részletesen levezette, hogyan kell az EUB jogértelmezésnek megfelelően a napi és a heti pihenőidőt elszámolni az Mt. 104. § (1) bekezdésére figyelemmel, ami nem csak mérték, hanem beosztási szabályt is tartalmaz. Az alperes kollektív szerződése ennél kedvezőbb mértékű, 48 óra pihenőidőt biztosít a munkavállalók számára, ezért ezt a mértéket alapul véve kellett a számításokat elvégezni. Az alperes által készített munkaidő-beosztás a jogszabályi követelményeknek nem felelt meg, ezért az Mt. 107. § a) pontjában rögzítettek alkalmazásával az Mt. 143. § szerinti lehetséges jogkövetkezmény alkalmazásának van helye. A ki nem adott pihenőidőben végzett munka a Kúria jogértelmezése szerint rendkívüli munkaidőben végzett munkának minősül és annak megfelelően kell a bérpótlékot elszámolni.

[57] Megalapozatlan az alperes azon jogértelmezése, miszerint uniós jogi fogalomként és a magyar jogszabály szerint a napi és heti pihenőidő fogalma egymástól eltér. A perbeli időszakban hatályos Mt. 104. §, 105. § és 106. §-ai határozzák meg a napi pihenőidő, illetőleg a heti pihenőidő fogalmát, mértékét és biztosításának feltételeit, amelyek összhangban állnak az Irányelv fogalomhasználatával. Az EUB-C-477/21. számú ítéletének indokolása is

egyértelmű jogértelmezést ad erre vonatkozóan, és ezt az iránymutatást a tagállami bíróság a konkrét ügyben köteles figyelembe venni. Ez a jogalkalmazás az alperes hivatkozásától – miszerint *praetor ius facere non potest* – eltérően, nem minősül a tagállami bíróság jogalkotó tevékenységének.

[58] Az elévülés kérdésében a másodfokú bíróság nem osztotta az alperes álláspontját, mert az igényérvényesítés szempontjából a kereseti kérelem felperes általi benyújtásának időpontja a meghatározó, mivel a felperes csak a kereseti kérelem jogcímét pontosította és nem új kereseti kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését figyelembe véve, a közrehatás eredményeként egy pontosított jogcímről kellett határoznia a bíróságnak, és nem új kereseti kérelemként kellett értelmezni a keresetmódosítást, mert azt az eredetileg benyújtott kereseti kérelemben megjelölt tényekkel azonos tényekre alapította a felperes.

[59] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Kúria Mfv.II.10.025/2024/6. számon, Mfv.IV.10.044/2024/6. számon közzétett precedensképes határozataiban írtakat az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte, nem indokolt a határozatokban kifejtett jogi állásponttól való eltérés, mivel hasonló tényállású ügyben születtek a határozatok, amelyek szerint „a heti pihenőidőt megelőzően be nem osztott napi pihenőidő tartamára eső munkavégzés minősül rendkívüli munkaidőben végzett munkának és ennek az Mt. 143. § szerint lehetséges jogkövetkezménye, meghatározott mértékű bérpótlék megfizetése merülhet fel”. Az alperes a havi bérjegyzékeken alapuló számításaival kimutatta, hogy a perbeli időszakban munkaidő kereten felül, a napi pihenőidőre esően is rendelt el túlmunkát a felperes részére, annak ellenértékét a felperes által is elismerten megfizette. Ezt az időtartamot a felperes perben érvényesített igényéből levonásba kell helyezni, mert az alperes megfizette az elrendelt és teljesített munkavégzés ellenértékeként a túlmunka bérpótlékát. A felperes a perben a napi pihenőidő terhére elrendelt rendkívüli munkavégzés időtartamára kétszeresen kérte ugyanarra az időszakra vonatkozóan a díjazást. A Kúria végzésében foglalt iránymutatásból nem következik, hogy az elrendelt és megfizetett rendkívüli munkavégzés időtartamát kétszeresen kellene figyelembe venni.

[60] Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetést követően, a módosított kereseti kérelemhez kötötten vizsgálta a kereseti kérelem összecszerűségét, figyelembe vette a felek által az elsőfokú eljárásban egyezően előterjesztett számításokat. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett álláspontjával Mt. 143. § (2) bekezdésen alapuló igény vonatkozásában, miszerint az alperes által ugyanarra az időszakra megfizetett azonos jogcímű kifizetést levonásba kell helyezni.

[61] A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperes arra vonatkozó álláspontjával, hogy a felperest nem illeti meg a napi pihenőidő a szabadság megkezdése előtt. Az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésében foglaltak értelmében a munkavállalónak a napi pihenőidőhöz, a heti pihenőidőhöz és az éves fizetett szabadsághoz is alapvető joga van, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 31. cikk (2) bekezdése, az Irányelv 7. cikke és az Európai Unió Bíróságának joggyakorlata is ezt támasztja alá. Az Mt. 124. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a szabadságot a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni. Ebből a szabályozásból nem következik, hogy a szabadság kiadása előtt a munkavégzést követő napi pihenőidőt ne kellene biztosítani, különös tekintettel arra, hogy a munkavállaló részére a különböző jogcímen megillető pihenőidőket külön-külön, egymást követő időben kell kiadni.

[62] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság anyagi jogszabály értelmezése helyes, és az elsőfokú ítélet indokolása a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében írt követelményeknek megfelelt. Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában részletesen levezette, hogy az anyagi jogszabály értelmezése kapcsán mely jogszabályhelyek vonatkozásában nem osztotta az alperes álláspontját, és mindezeknek megfelelő indokát is adta.

[63] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésére és a 386. § (4) bekezdésére utalva helyes indokai alapján helyben hagyta.

[64] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a fellebbezési illetékekről, a csatlakozó fellebbezési illetékekről, melyek összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési pertárgyérték és az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján állapított meg.

[65] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2026. január 28.

Dr.Mózsa Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr.Bartus Erika s.k.
előadó bíró

Dr.Konarik Attila s.k.
bíró